

LA CAMPAÑA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

LA SENMANA DE DIJOUS Á DIJOUS

Es admirable la unanimitat ab que 'ls elements monàrquichs venen parlant aquests dies de las discordias que, segons ells, ha aparegut en el camp republicà.

Sembla una consigna.—Ponderem les seves dife-

rencies—pareix que algú 'ls ha dit—y fent-ho així ocultaré la nostra debilitat.

Es lo mateix que si 'ls lladres diguessin:

—No tenim por de res. Sabém de bona tinta que 'ls guardias civils no s'entenen, y podém, per lo tant, continuar las nostres malifetes.

Apart de que dona una pobre idea de la solidès de la situació aixó de que la seva existència depèn de la major o menor unió dels republicans, s'apiguen els senyors monàrquichs que 'ls han informat malament y que les esperances que fundan en las

nostres discordias no son mes que fantàsies de malalt pròxim á la seva última hora.

Estém units, tan perfectament units com l'endemà de l'Assamblea del 25 de mars, y disposats á continuar sense vacilacions la obra que 'ns hem proposat realisar.

De manera, que perden el temps fent corre que 'ls civils no s'entenen.

Si que s'entenen: fins s'han entés ab el fuster que ha de ferlos á vostés la caixa.

No siguin, donchs, testaruts: baixin el cap y pre-párinse resignadament á morir.

**

Dijous sortí de Barcelona, embarcada en el vapor Reina Maria Cristina, la expedició catalana ó Embaixada comercial que va á estudiar els mercats de la República Argentina per veure si obra als productes de Catalunya y d'Espanya novas vàlvulas d'expansió.

Iniciada l'idea per la coneguda casa Puigdollers y Maciá, la rapidís, l'amplitud de miras y l'sentit

Els dos tramposos

—Minyons, per mes qu' estudiéu
y ensajeu la tupinada,

lo qu' es d' aquesta jugada
no 'n sortireu.

pràctich ab que s' ha portat á cap son ferma garantia del seu èxit.

Figuran en l' embajada, entre altres persones, l' il·lustre escriptor economista don Frederich Rahola y l' eloquent diputat republicà Sr. Zulueta. Moltes y importants entitats han donat á aquests senyors la seva representació y tot fa esperar que la expedició á la Argentina, que potser s' extengui á altres llocs, ha de ser fecunda en resultats.

«Y l' Gobern?... El Gobern bò, y tan fresh com si tal cosa. Es veritat que á ultima hora, enterat de que l' elements productors de Barcelona feyan algo que s' refereix á l' exportació, ha enviat als organitzadors de la Embajada comercial un telegramma felicitantlos y dihentlos que son molt macos y molt bons xicots.

Pero d' aquí no passará. Els expedicionaris tornarán; fruyt de les seves observacions, se plantearan aquests ó aquells projectes, y ja podrán donar-se els productors per satisfets si l' Gobern, en lloc d' ajudarlos, no s' posa difficultats.

De totes maneras, LA CAMPANA, que considera la sortida d' aquesta Embajada com un gran pas per arribar á la nostra redempció, saluda als expedicionaris y l' s' diu:—Bon viatge y fins á la tornada!

**

En Villaverde té moltíssima rahó. ¿Per quin motiu han d' ocuparse l' s periódichs en lo de las alianzas internacionals, quan de tot això no hi ha res?

—Càl—replican els diaris que volen passar per ben informats:—si no hi hagués res celebraria tan sovint don Raimundo aquestas interminables conferencies ab en León y Castillo y ab els diplomàtics estrangers que l' rodejan?

Y en Villaverde que no y l' s grans diaris que si la broma va allargantse, sense que per ara s' veji de quina manera acabará.

Lo raro es una cosa. ¿Per qué ha de tenir tant interés el president del ministeri en negar que això de las alianzas sigui veritat? Será tal vegada per que desconfia del èxit de las negociacions que realmente té entalladas?

Tant es el seu empenyo en desmentir tot lo que á pactes internacionals se refereix, que l' altre dia, com un periòdic afirmés que l' Gobern espanyol està negociant un modus-vivendi aranzelari ab el francès, en Villaverde s' va apressurar á fer rectificar la notícia.

Aixó es absolutament fals,—va dir l' home, tot indignat:—el Gobern no necessita negociar cap modus-vivendi ab ningú.—

Y ho crech sense què m' ho juri.

Demanar modus á aquesta gent es demanar peras al olim.

PIF-PAF

El cens republicà

A disposició dictada per D. Nicolau Salmerón, il·lustre jefe del partit republicà únic, recomanent la formació del cens republicà, s' està cumplint en la major part de las poblacions d' Espanya.

El cens de un partit polítich popular es com el llibre de filiació de un exèrcit: en ell hi queda detallada la forsa activa y efectiva de la comunió política, unida per l' identitat de propòsits y de aspiracions. Com á base de organiació, difícilment se'n trobará un' altra que pugui superarlo.

Es cert que s' pot ser republicà, sense figurar en el cens. Pero qui tingui l' orgull de las seves conviccions, qui no s' dongui vergonya de serho y de proclamar-se'n, obrarà com deu, portant el seu nom als llibres, en els quals hi figura l' nom dels seus germans de idees, agrupantse ab ells, persé pendre part en tots els actes de la vida interna y externa de la comunió. Es sempre una honra l' ser soldat de una bona causa. Y apart de aquest aspecte individual, la formació de un bon cens reporta ventajas inapreciables á la colectivitat.

Tal com de la suma de molts àtomos arriba á formar-se'n una gran massa, així mateix de la suma de un gran número de corregionalistes, se'n forma un bloc poderós, propi pera fer caure la balanza de l' opinió, en els cassos múltiples de la vida pública, en que aquesta es eridada á pronunciar-se.

Ab un bon cens s' alcansa una bona organiació. Y l' parts polítics son tant més fortes, quant millor organitzats. La forsa inorgànica es poch duradura y fácilment se desvaneix.

**

De lo que pot l' organiació, ne tenim un exemple á Barcelona, ahont si á cada nova elecció á qu' hem anat, hem tret un considerable augment de forses, se deu únicament á que á cada nova elecció, s' ha anat perfecionant l' organiació electoral del partit republicà.

Se montá una modesta oficina republicana, preveintse als petits dispendis que ocasionava, ab petites quotas mensuals, aportandas voluntariament per alguns amics.

Els traballs de l' oficina, acertadament dirigits, donaren des de l' primers moments bons resultats; y succeí lo que ab las culitas, en las que un grà dona una espiga, y l' s cent grans de una espiga, cent espigas mes, per tant que l' terreno estava ben assahonat y' traballava ab fè y ab entussiasme verdaderamente republicans.

En les últimes eleccions de quinze á vint mil noms corresponents á altres tants republicans ben caracterisats, que voluntari y spontàneament, en sa major part, com a tals s' havien donat á conéixer en la indicada oficina, figuravan en el contingent actiu del partit republicà barceloní. Y aquells quinze ó vint mil corregionalistes, se duplicaren y més

que duplicaren en las urnas, rendint aquell conjunt de 35 mil vots, que ha sigut y continua essent la desesperació de nostres enemichs.

No hi arribarán mai, per més que s' esforси, allá hont hem arribat nosaltres, ni l' s caciquistes posant en joch las influencias oficiales, ni l' s regionalistes, gastant diners á graps, sense contatars. Peras las lluytas políticas, la millor moneda es la fè y l' entussiasme.

**

Donche aquella organiació tot just improvisada, ha de adquirir nova y forta consistencia ab la formació del cens.

Ja no es avuy una sola oficina la que traballa, sino deu juntas, una per cada districte de la ciutat, las que s' han pres pel seu compte l' ultimació del cens republicà. Totas ellas han procedit ab una gran amplitud de miras, obrint las portas á la inscripció del cens á tots els corregionalistes de bona voluntat, desitjosos de qu' en tots els actes de la vida interna del partit puguin tenirhi una intervenció directa, y aportarhi l' seu bon concell y l' seu vot.

Així es com han de procedir els partits democràtics.

Fins ara, per falta de aquest organisme, cada vegada qu' eran convocats els comicis, s' oferian tota mena de dificultats per procedir á la designació dels noms que havian de figurar en las candidaturas. Pretenien els uns que l' s designessin bonament las personas més caracterisadas del partit, y l' s altres argüian qu' això equivaldría á estableir una especie de caciquisme republicà. Sostenien altres qu' eran els cassinos politichs els que devian fer la designació, y s' hi oposavan molts pretextant que així com hi ha cassinos de verdadera y efectiva representació, n' hi ha en cambi d' altres, que no contan ab més elements que l' s que constitueixen la seva junta directiva. Y en la impossibilitat de fixar una norma per tots acceptada, surgian fàcilment lamentables dissidencias, qu' encare que la massa del partit, quan era arribada l' hora sabia ofegarlas de gedudament, deixavan sempre gérmons de disgustos en el nostre camp.

Tot això no succeirà en lo successiu, si en aquests cassos s' apela á la consulta del partit organitzat, es á dir, al cens.

Tenim la seguretat de que l' major acert, fill del desinterés y l' abnegació dels republicans, se traduirà sempre en las seves decisions, y davant dels seus fallos haurà de inclinarse tothom. Desde l' moment que las portas del cens hauràn estat obertas á tots, ningú tindrà dret á oposarse als seus acorts. Sense pretext para crear dissidencias, podrà dírseli al que s' atreveixi á promourelas, qu' es un traidor al servei dels enemichs de la República.

**

Un' altra ventatja de l' organiació del partit republicà únic, baixa la base del cens.

Fora de aqueix partit republicà únic, se mantinen encare algunes agrupacions afins, encarinyadas unas ab son peculiar programa, altres resoltas á no destruir mentre puguin la seva especial organiació.

Es inequitable que més que cap altra consideració favorable á la vida del partit republicà, influeix en el manteniment de aquestas diferenciaciones, el profit que algunes ne reportan, d' entrar en tractes com á entitats destacadas, ab el partit republicà únic. Confosos sos elements ab la massa general corriren la sort de tots. Mantenintse distanciats, logran que se'ls tracti de potència á potència, y sempre n' surten més favorescuts.

Aquests procediments acabarien per fer impossible la unitat republicana, á que tots hem d' aspirar, si volém conseguir la destrucció dels obstacles que s' oponen á l' implantació dels nostres ideals.

Si hi ha agrupacions que s' empenyen en tenir vida pròpia, serà prècis que donguin compte de la efectivitat y la importància dels elements de que s' componen, á ff de qu' en els cassos que ho requereixin puga establirse la deguda proporcionalitat en la representació. Nosaltres els oferirèm el nostre cens; que l' s ofereixin ells el seu, y podrà establir-se una base justa y equitativa de bona intel·ligència, que no cedeixi may en detriment dels interessos generals del partit republicà.

**

El cens no sols ha de servir com á organiació de combat electoral y d' altre gènero, quan se fassa necessari. Ha de ser així mateix font de vida y de robustesa de las aspiracions republicanas.

No basta l' entussiasme de un moment: es indispensable la constància y la fermesa de totes las horas y de tots els instants.

A les seculars institucions, causa de la ruïna y del atràs de la nació, no se las ha de combatre tan sols acudint á las urnas á depositar el sufragi en la urna; es necessari ademés reparar el mal que han causat, acudint á vigorizar la conciencia del poble.

Per això veym amb gust y may ens cansarán de aplaudir als bons corregionalistes de algunes localitats de Catalunya, que prenen patró de la Federació republicana de Barcelona, s' esforçan en constituir centres d' ensenyansa popular y laica, institucions de soccorro y de cooperació y altres anàlogas, que tendeixen á fomentar las sanas corrents de la il·lustració y de la solidaritat.

Així es com s' avansa pel camí de la emancipació.

Es necessari que la futura República trobi l' apoyo de un poble conscient, despreocupat y progressiu.

P. K.

FENT L' ÁNECH

OTHOM se'n recorda. Una de las rahons que donaren major forsa al regionalisme militar, sigue l' actitud hostil que adoptà en un principi, contra la centralización y l' caciquismo.

No hi ha català que no odiahi aquestas plagues. Y com eran

els regionalistes els que més cridaven al combatre, de aquí que arrastressin una bona part de l' opinio.

Ben meditada la cosa, fàcilment se podia veure que cap conexió tenia la causa de la reivindicació de la personalitat de Catalunya, ab els accidents ocasionats de una mala política que té la seva raó de ser en la subsistència de las caducas institucions. Sols els que, com els republicans, proclaman la necessitat de renovarlas radicalment, poden arrogar-se l' dret legítim de atacar els vics que n' son efecte, tant la centralizació com el caciquisme.

Pero l' s regionalistes, tan poch escrupulosos en tots els seus actes, volian ser ells sols els monopolisadors de aquests sentiments, y no consentian que ningú més qu' ells s' atrevís a pescar en el mar alborotat del disgust públich.

Prompte s' posà de relleu la seva superxerà.

**

Sos tractes ab en Polavieja, sas complacencias ab en Silvela y ab en Maura l' s feren traïcio.

A títol de fomentar la infeció clerical que tot ho envenena, l' únic propòsit verdader que l' anima, y ab la idea que may els abandona de disfrutar el major número possible de gangas de la vida pública y de la influència particular, han fet tots els papers, que corresponen á la dona abarraganada, entregantse sense pudor, al que millor paga.

Successivament els hem vist aliats ab els carlins y ab els ultramontans, fins que aquells van retxas carlins ruidosament, empitats de las seves exigències. Després van solicitar el concubinatge ab els restos de la Unió nacional, sense haver lograt en gendar, perque las donas perdudas son estèrils com las carreteras, en las quals no hi creix l' herba, perque tothom hi passa.

Abandonats de tothom, desprestigiats, desconeguts, fets uns guinyapos, reberen un cop de mort en las últimas eleccions de Diputats á Corts. Ells, dos anys enrera, tant orgullosos, hagueren de tentar ab les engrunas de las minorías que l' hi deixaren els republicans.

Y ja desde llavors, hagueren de persuadirse de que ni aquestas humiliants engrunas podrían arreplegar en las successivas eleccions municipals.

**

Estém en vigilias de las mateixas, y mal resignts a anar-se'n á casa seva, ab la qua entre las camas, encare intentan reviscolar-se.

Encare buscan qui' s presti á dormir ab ells, per més que no siga més que una nit, l' última de la seva carrera impudenta y desastrosa.

Y ho han trobat.

Els primers preparatius del nou concubinatge s' han concertat en el local de la Lliga regionalista. Galdosa manera d' honrar l' efígie del Doctor Robert!

Allí entre l' s diputats Russinyol y Doménech, nous varons de la mala fama, y l' s representants del caciquisme conservador, els Boladeres, els Henrichs, els Sandiumenys, s' han sentat las bases de una intel·ligència electoral, pera plantar cara á las forces republicanas.

Allí entre l' s diputats Russinyol y Doménech, nous varons de la mala fama, y l' s representants del caciquisme conservador, els Boladeres, els Henrichs, els Sandiumenys, s' han sentat las bases de una intel·ligència electoral, pera plantar cara á las forces republicanas.

Allí entre l' s diputats Russinyol y Doménech, nous varons de la mala fama, y l' s representants del caciquisme conservador, els Boladeres, els Henrichs, els Sandiumenys, s' han sentat las bases de una intel·ligència electoral, pera plantar cara á las forces republicanas.

Y ja ha de ser molt lleig negar-me; pero ¿qué pensa donar-me?

—La boca té per mesura! Demani: no hi haurà excés qu' en vestó sembla capricho.

—Ans que tot vull y desitjo ser president del Congrés.

—Ho serà.

—En contingències tan dures, seria molt lleig negar-me; pero ¿qué pensa donar-me?

—La boca té per mesura!

—S' acostan las eleccions y es precís, indispensable, que la turba abominable no'ns prengui las posicions.

—De manera que 've'á la meva manya que veient perduda á Espanya acut á la meva manya porque jo la salvi?

—Sí.

—En contingències tan dures, seria molt lleig negar-me; pero ¿qué pensa donar-me?

—La boca té per mesura!

—S' acostan las eleccions y es precís, indispensable, que la turba abominable no'ns prengui las posicions.

—De manera que 've'á la meva manya que veient perduda á Espanya acut á la meva manya porque jo la salvi?

—Sí.

—En contingències tan dures, seria molt lleig negar-me; pero ¿qué pensa donar-me?

—La boca té per mesura!

—S' acostan las eleccions y es precís, indispensable, que la turba abominable no'ns prengui las posicions.

—De manera que 've'á la meva manya que veient perduda á Espanya acut á la meva manya porque jo la salvi?

—Sí.

—En contingències tan dures, seria molt lleig negar-me; pero ¿qué pensa donar-me?

—La boca té per mesura!

llenaba nuestros corazones, debe desde hoy y para siempre sustituir este otro, que es en realidad el mismo, coloreado y engrandecido por la esperanza: *Todo por la Patria y para la Patria engrandecida por la República!*

Allá com aquí s'ha arribat a comprender que únicament ab aquest lema pot salvarse la desventurada Espanya!

Diuhan qu'en García Alix no está encare content ab el centenar de denuncias entauladas contra l's periódichs, desde que ocupa l'mando.

Ell vol l'externiu de la prempsa republicana. Y signi dret, signi tort, està resolt a introduir una nova pena que las lleys no consignan: la pena de suspensió y supressió de les publicacions que li fassin nosa.

Es a dir: se l's vol menjar.

Pero, per grossa que tingui la panxa, estiguin ben segur de aquesta feta reventa.

No caindrà sino que s'reuneixin las Corts y se li demani compte de la seva voracitat desenfrenada.

Se deya que l'rey durant la seva estancia á Logroño s'hostatjarà en la casa-palau que ocupá fins á la seva mort el general Espartero.

En aquella mateixa casa hi estiguieren allotjats durant sas visitas á la capital riojana D. Amadeo de Saboya y D. Alfonso XII.

Pero l'edifici—com casi tot lo que á Espanya representa alguna gloria—se troba en estat ruinós y no ha pogut utilitzar-se.

Y es una verdadera llàstima. El recor de un rey que va abdicar la corona quan va comprender que no podia fer la felicitat dels espanyols, y l'de un altre rey que, minat per terrible malaltia va morir molt jove, podia donar peu á un sens fi de meditacions, serias y profitosas.

Y vels'hí aquí que no n'tenian prou ab las persecucions desfermades contra la prempsa, que la fiscalía del Tribunal Suprem acaba de dictar una circular, buscantnos les pessigollas, en els llochs mes recòndits de la constitució de les redaccions.

Vinguin suspicacias, y si aquestas no bastan, vinguin injustícias y tot.

La prempsa, com sempre, sortirà triomfant de

concierto, no; somos 85,000 veterans que, como bravos, y con jefes y oficiales á la cabeza, iremos donde la patria lo requiere, si así lo exigen las circunstancias y á ello nos obliguen los imbéciles pro-hombres á quienes todos señaian como la causa de la debacle».

[La debacle]

Se n'han de convéncer els homes de las oligarquías monárquicas. Continuament se remourá dins del cos de la nació fins que l'haurán purgat.

BREDA, 27 de agost

El dia 8, comença la festa major que promet ser molt lluïda. Esperem que l'nostre merlot la aiguallarà ab alguna de las seves intemporencies. L'any passat va exigir als músics que capteassin pels carrers á favor de la mare de Deu. Ecls s'hi van negar, com es molt natural, y de resultas d'això creix qu'encare no han cobrat l'ofici... ni'l benefici.

Per això dihem: A veure si, aquest any passarà tres quartos de lo mateix...

RIUDECOLS, 26 de agost

Diumenge passat el nostre esparver, desde l'cubell, manifestàs als feligresos que si volien salvar l'animita no devíen trigar absolutament gens durant els dies festius. Cas de que l's precisi, per xó, ell mateix els extindrà uns permisos especials, que no deurán ser gratis... per supuesto.

Creyém que ab aquest negoci mossen Xato, t'hi faràs més sabi que rich. No veus que ja ningú n'fa cás de las teves enciclicas y pastorals...

CORNELLÀ, 30 de agost

Havent cessat del càrrec el Sr. Jutge, s'ha procedit al estat de comptes referent a los ingressos y gastos que aportaren las darreres inundacions. El nostre batle excusa tota responsabilitat y per més que regira recibos y paperots, no presenta la cosa massa neta, per lo qual se l'ha cridat al jutjat, pero que de tot això se'n fassí una bugada.

La industria de taps de suro implantada fa poc està desgraciant aquí á las noyas, que ademés de no ser feyna na per elllas (ja que la majoria no arriban á la edat), els rendeix un jornal miserabile. Y això que las pobres cobran per mils y quan venen centenars en cap deixan de pagalishi... ¡Quanta explotació!

ARTÉS, 31 de agost.

Disfrutém aquí de dos metges un que's diu Soca y ho es, y un tal Lacasa, bastant aixerit y que sab la seva obligació; pero veus aquí que l'primer es molt catòlic y l'segon molt liberal.

Donchs, bé, hi ha hagut fabricants explotadors dels pobres, que m'guardaré de dir que s'igan els Berenguers, que s'han atrevit á dir als obrers que si no deixavan al metge Lacasa y no s'acordaven ab el Soca, serían despedits del trabai.

Cal fer constar que quan algun d'aquests fabricants ó de la seva familiá están malaltis no utilisan el metje de marras, si no que se'n baixan á Barcelona que diu que l's curan millor. Això es senzillament un insult descarat á la classe treballadora y una soberbia inquisitorial que haurà de desapareixer.

TARRAGONA,

29 de agost

A la parroquia de Sant Joan, desde que tenim el sagristà malalt, tot v'á

tres quarts de quinze. El rellotje va malament á no poguer més; fins l'altra nit va tocar las 25 per las 11. Veyeu ahont arriba la netedat de dit corral misticista, que fins á les picas de la aqua benyeta s'hi crían cuchs. Y això qu'l majoral de dit corral de ovellas, sempre diu que la netedat es mitja vida. Si arriba á ser deixat... figuréuvs!

SITGES, 31 de agost

Els sebas carca-catalanistas ab el desequilibriat afany d'exhibir sa microscòpica figura aprofitan tots els veus que's presentan pera fer veure qu'encare son algunes cosa.

L'altre dia van anar á la festa de Ribas montats ab brech y la bandera desplegada, mes si aquí las autoritats no reverejan res, en canvi las del vebl' poble de Ribas s'esquivaren les moscas. El dumenje anuncien una conferència al Prado Suburense, per lo regidor barceloní senyó Cambó y aquest que's debia avans enterar de qui's tractava no va compareixir y els pochs que varen anar á dit local se trovaren en que allí s'hi ballava y no's conferenciava.

Desde que la gent decenta s'han tret de casa *El Baixuar* y que no'n els carbassejats nens els hi fujen de las mans la secretaria que'n Musitu els hi pescava, que estan fora de si.

Els republicans estem fent els treballs preparatoris per las vinentes eleccions municipals quin resultat ha de ser el triomf de nostre causa y l'arreconament da las sebas catalanistas al quart de la rectoria.

PALAU DE ANGLESOLA, 1 de setembre

Va bastar un esclat de *Marsellesa* tocada pels músics que ab motiu de la festa major teniam aquí, pera que's possesin en tensió l's nervis del sotana predicaires, despotricant contra la República y emprendentas contra l's seus propagandistes ab insults é improperis.

Molt satisfet quedà la ment sotana després d'ha ver vomitat semblants bravatas desde un punt que no permet la controversia y á llarga distància de las persones aliudidas, però l'poble que treballa y sufreix veu clarament qui són los verdaders farsants, engatassadors de pobres infelissos.

Això prova la cobardia d'aquesta gent, que un sol toc de *Marsellesa* l's espanta, iqué farán quan se tocará ab acompañament! Féu provisió de tila, sotanas, que se acosta l' hora de suhar.

UNA EXPLICACIÓ

QUE ns perdoni l'Sr. Altadill (D. Sebastià), secretari de l'Agrupació socialista de Barcelona, si no insertem el llarch comunicat que, per acort de dita agrupació ns ha remés, protestant del article *La Fi de un Pontificat*, que insertarem en el número de LA CAMPANA, corresponent al dia 22 del passat agost.

Y no podem insertarlo, per no reconeixer el dret que s'arroga la indicada agrupació de sortir á la defensa de D. Pau Iglesias, l'únich á qui varem atacar, y l'únich en tot cas que podrà respondre als atacs que li dirigirem. Si acceptavam aquesta mena de ingerencies, fent extensiva á las agrupacions la facultat de sortir á la defensa de algú dels seus individus, ja compendrà l'nostre remitent, que l's periódichs de combat, no tindrian prou espai per insertar las protestas que de totas parts se li envien.

Y menos poden acceptarse aquestas ingerencies, quan se tracta de una comunió que té l's seus periódichs, desde l's quals li es tan fácil responder y fer totas las observacions que tingui per convenient.

Per altre part, no tenim cap reparo en consignar, com consignem, que tot l'afany del nostre comunant, estriba en deixar sentat que l'Sr. Iglesias, en el meeting de Madrid, no sigüe objecte de las manifestacions desagradables, de que s'feren eco l's correspondents de la prempsa diaria de Barcelona, y a qual versió ns atenguerem nosaltres al escriure l'article *La Fi de un Pontificat*.

Pero encara que l's correspondents haguessin procedit ab notoria exageració; encare que de la versió seva difereixi la resenha de algúns periódichs de la Vila y Cort, no per això hem de modificar en lo més mínim els nostres concepçons.

Vol el Sr. Altadill, vol l'Agrupació Socialista Barcelonesa que consignem que no ha arribat encara l' hora de la fi del Pontificat de D. Pau Iglesias? Voleu que reconeguem que l'Pontifice socialista continuará, com fins aquí, las seves campañas exclusivistas, anti-republicanas, y favorables, en últim cas, tan sola als governs de la monarquia?

Queda consignat y reconegut.

Pero consti que ho sentím, com han de sentirho els mateixos. Nosaltres com á republicans, y ells com á socialistas.

J.

LA OVACIÓ

I

El batle de Vilasona acaba de rebre una notícia tan inesperada com es stupenda.

Desde la capital li telegrafian:

Baró del Gresolet vindrà demà visitar Vilasona. Preparilí arribada digna. Reueixi autoritats, corporacions y forças vivas de la població y procure posarose altura circumstancies.

—Bons estan els temps per posar-se á cap classe d'altura, per baixa que sigui, ni per preparar arribades á ningú —exclama l'pobre batle, ficantse á la butxaca l' comprometedor parte teleigràfic.

Pero, lo que á continuació pensell, ab molt bon sentit: —M'ho avisen de la capital; m'ho diuhen ab un to que sembla un'ordre, y si no vull que m'omplin el poble de comissionats d'apremis y ns aumentin las contribucions fins á no deixarnos respirar, ¿què remey me queda sinó cumplir las atenacions del meu superior?

Renneix, donchs, á las entitats y personas més notables de la localitat y fingint un entusiasme que està ben lluny de sentir, els comunica la grata noticia de la pròxima arribada del baró del Gresolet.

—Y què? —pregunta l' president del

té rahó, pero tothom confessa també que al poble no hi ha rals per dedicarlos á festes.

—No importa—diu l' home:—si no n'hi ha's buscarán. Recordin que s' tracta del baró del Gresolet, del poderós baró del Gresolet, el principal personatge de tot' questa encontrada.

L' oposició, que com qui diu es tothom, remuga encare una bona estona; pero rendida al fi davant de las sabias reflexions del batle, que tem més als investigadors de contribucions que al cólera morbo, perque sab que l'cólera té cura y l's investigadors no, maleint y á reganya-dents s'acorda rebre dignament —com aconsella l' telegrama— al senyor baró del Gresolet.

Arrenat el consentiment de las forças vivas de Vilasona, l'atribut batle corra á telegrafiar al seu superior:

«Noticia visita baró, causat formidable entusiasmme. Corporacions, notabilitats, centros de tota mena dispositos tirar casa finestra en obsequi ilustre Gresolet.»

II

[Nang, ning, nangl... Bom, brrrom... Pam, pem, patapim..]

Ja es aquí el gran personatge! Ja ha arribat el baró insigne, per rebre al qual Vilasona s'ha vestit de festal...

A l' entrada del poble un arch monumental causa l' admiració de la brillant comitiva que acompaña al senyor de Gresolet. Tothom ha contribuït á la seva construcció. El fuster, després de ferse pregunt un' hora, ha deixat vuit taules; el betas-y-fils ha proporcionat quatre pesses de ilustrina dels colors nacionals; el jardiner, un parell de palmeras; el quinquillaire, dotze fulls de cartró; el ferreter, un cabàs de paquets de puntes de París...

Arribat el baró á la plassa del poble, un aixam de coloms adornats ab cintas es llansat desde l' balcó de la casa communal, ab no poch contentament de la quitzalla, que s'posa á xiular á fi de que las esvoragues bestioletes volin més de gust.

En aquell solemne moment, el batle s'adelanta y fent una immensa cortesia al baró del Gresolet, li engega l' obligat discurs de benvinguda.

Faltaria, senyor, al més sagrat dels meus devers si en nom de Vilasona no li dongués las gracies per haverse dignat venir á fer nosaltres aquesta visita memorable, que l'poble colocarà segurament entre las fetxes més glorioas de la historia vilasoniana. Visca l' baró del Gresolet!

—Viscal—contesta l' guarda termes y l's empleats de la casa de la vila, repartits per la plassa y previament ensajats pera llenzar aquest crit en el moment convingut.

—Gracias, gracias—contesta l' baró:—no espera menys de...

La murga municipal no l' deixa continuar, de lo qual en el fons de la seva ànima ell se'n alegra, perque la veritat es que no sabia qué dir.

Y la baronial comitiva, seguida á la del batle y demás notabilitats, entra á la casa communal en quin adornat saló els espera un esplèndit xacolata ab melindros.

Aquell vespre tots els periódichs de la comarca publican el mateix *parte teleigràfic*:

«Baró Gresolet arribat avui á Vilasona. Ovació indescriptible. Archs de triomfo, músicas, discursos, entusiasme delirant.»

III

Han passat vuit dies. El baró es ja qui sab ahónt, passegant, reposant ó fent lo que li dona la gana.

A Vilasona, l's ecos de l'*ovació indescriptible* s'han extingit. L' arch ha sigut desmontat, s'ha donat una escombrada als carrers, s'ha desembrassat el saló de la casa de la vila, s'ha olvidat fins la cara del baró y l' discurs de benvinguda pronunciat pel batle del poble...

Pero de la festa encara se'n parla.

Y se'n parla, perque á pesar dels días transcorreguts y malgrat las reclamacions dels infelissos que van proporcionar-ho, encare no se sab qui ha de pagar las puntas de París, els colomes, els melindros y la xacolata que va formar part del *lunch* donat al baró del Gresolet.

FANTASTICH

—Qué tormenta nos amaga! ..

cassino, qu' es antigresolista furibundo... Per qué 'ns ho expliquiaixó?

—Es precis rebrel dignament. L'honor de Vilasona hi està empennat.

—Que l'rebin els seus, els gresolistas.

—Pero no sab que de gresolista aquí no n'hi ha ni un? S' ha de fer el cor fort y dissimular, perque de resistirnos als desitjos dels de dalt, ipsis de nobaltres! Cara pagariam la broma.—

L' ODI À ORIENT

Las notícies que 'ns venen de la bárbara nació dels turcs fan posar els cabells de punta.

Las monstruositats se succeeixen fatídicament y l'odi campa assedegat de venjansa, amoncant crims sobre crims, cayent sobre les cases, sobre 'ls pobles, saquejant y incendiando tot.

Ara volan un quartel turc, mes tart les tropas del imperi encençen setze pobles. Ayuy clamcan els búlgars y 'ls grecs y 'ls albaneses; demà s'aixecan irritats, a la revolta y cauen rabiosament sobre 'ls fills d' Alàh.

Y Alàh ó Deu, ó qui siga, calla.

J'els que se n' hi dona un pito de tot lo que passa á la terra, ó bé es que ja comensa á estarne tip de la blanca y deixatada monotonía del cel?

Dirian que mire als dos partits combatents: als insurrectes y als imperialistes, fredament, com qui contempla un espectacle.

Què n' ha fet y n' està font de mal á l' humanitat la monomania religiosa...

No hi ha res tan estúpit ni satànich com las diverses adoracions que portan dividida per profonds desprecis y odys irreconciliables á l' humanitat desde l' comensa de las èpocas Y una de las parts de la terra mes castigadas d' aquesta plaga es la Turquia.

Allí hi ha grecs, albaneses, búlgars, servis, armenis, jueus y tants y tants altres, tots en confusió baix un govern atrassat y absolutista. El fanatisme y l'odi de rassas gruny eternament.

Christians á secas els uns, els altres catòlichs, cismàtics els mes. Part dels búlgars, continuant las tradicions paganas y pràctiques eslaves, els jueus adorant al Mesías qu'ha de venir! Y per sobre de tot això, l'egoísmo mercantilista qu' exaspera y la religió mahometana dels turcs sanguinari y despotista.

Y aquestas diferents rassas me fan l' efecte de pedras fogueras que topantse seguidament, produxeixen espurnas qu' originan l' incendi d' insurreccions espontànies fraticides. Ahir ho pagaren els armenis y 'ls cretencs, avuy, ells y 'ls altres.

Y 'ls nord-americans establets á l' Armenia demanan misericòrdia al govern dels Estats Units y 'ls austriacs que resideixen á Salònica, esverats, no deixan ni un instant al seu consell.

Y las delegacions europeas no saben com ferho per protegir als russos y als francesos y als italiens y el pànic esdevé terrible.

Y tota la prempsa del mon que s' anomena civilisat, ombla columnas y mes columnas.

Y las potencias no saben qué fer. Se miran y callan. La Polonia esmicolada, els passa per davant dels ulls y meditan y callan.

Temen. Pero què temen? Al imperi otomà? Al de generat sultà roig qu' està tancat ab pany y clau en el seu harem, tremolant y fugint fins d' una mosca per si fos envenenada? Temen la Turquia, la bárbara y malparada Turquia? No. Tenen per d' ellas mateixas!

D' elles mateixas! L' humanitarisme's planja y 's tapa la cara. Se tapa la cara, y no podém llegir res en l' expressió dels seus ulls!... ¿Plora? ¿Sent egoisme? ¿Te enveja?...

En tant, l' odi, gruny, mata y crema en el país del sanguinari sultà, oprobri de l' Europa!... Com si la vella, la civilitzada Europa no n' hagués fet de ben cresps!

Es la lluita legendaria, el problema secular, l' eterna representació de las edats salvatges. Els homes, abrahàntse com á feras, per l' idea de Deu, per un sér invisible, inconegut, per una cosa tan fàtil, en lo que refereix á la veritable Vida, quan convé tant qu' estudihiun profundament sa condició ab ulls serèns y propis, sense valdres d' ulleres religioses de vidres entelats, y així ferse càrrec de las miserias humanas y acabar per estiuar universalment de débò, per conveniència y altruisme á la vegada, ja que 'l verdader altruisme es la conveniència de tots.

Y allavoras si que se'n podrà parlar de religió. Y naixerà la pura, la finca.

El temple seria la casa, y la sagrada missa del Amor se celebraria sobre la taula qu' es l' altar verdader dels ho-

mes, voltada de tota la gran familia humana donchs no mes hi hauria que celebrants!...

No mes que celebrants!... Veusqu' l meu somni y 'l de molts, perque francament això de que un ho celebri y 'ls altres ho mirin me fa l' efecte de que un fuma y 'ls altres escupan. Aquesta es la qüestió.

Pro las potencies tal vegada pensin al revés y foralà facil qu' esdevingués lo qu' en Castellar vaticinava tant: la guerra europea.

Sols me falta confessar ingenuament qu' en tocant á això últim, desitjo equivocarme.

ESPATECH

N eco de Santiago de Galicia.

Se tracta de una pobra viuda que diu y assegura quo tot sovint se li apareix el seu difunt marit.

Y sempre en distintas formes.

Una de les últimes vegades se li plantà al davant vestit de frare, y li demanà 30 duros.

Naturalment, prenent la forma de frare, no podía menos de donarli 'l gran sablasso.

Parla en Labra, l' eloqüent senador republicà, y comparant la situació agraria de Andalusia ab la de Asturias, diu:

«En Asturias donde la propiedad está repartida, aunque produce menos, el aldeano puede vivir. Allí está muy arraigada la costumbre de saludar á la vaca que se halla al paso, diciendo:

—Guàrdela Dios, que es la mejor institución.»

Vaja, que no es tan sols á Asturias ahont l' institució té la forma de una vaca de llet.

Y á fei si no poguessin munyirla, ni menos la saludarian.

No s' pot ser Papa per cap diner.

Aquí tenen á Pio X. A penas possessionat del Vaticà, ja ha comensat á sufrir alguns attachs de poagre.

Y que no hi val la infalibilitat!

Jo fins arribo á creure en el carácter providencial de aquesta márfuga.

Per que lo que haurá dit el poagre:

—¿No volfas ser presoner de per riure? Donchs ara ho serás á la forsa.

No s' poden fer bromas ab la Providència.

A Servia van mal dadas.

Se diu que hi ha en l' exèrcit una conspiració per fallar al rey Pere, ab el mateix salero ab que va ser fallat el seu antecessor.

Y s' asegura que l' rey Pere, ha pensat en abdicar la corona, aconsellant als seus súbdits, que júguin sense reys, es á dir: que proclamin la República.

Fet y fet, crech que aquesta es l' única manera de no tenir disgustos.

Un que n' han pelat y un altre en remull, ja son dos. Y com que quan se comensa aquesta tasca, no s' deixa tan fàcilment, ¿qui assegura que 'ls servis no arribessin á fer tuti de reys?

Ja van veure quina desgracia en el Port de Barcelona.

Se reventa una de las calderas auxiliars del vapor Canalejas, ocasionant un mort y algúns ferits, dos dels quals, víctimas de las cremaduras, han perdut també la vida.

Hi ha només que tenen molt mala sombra. El de Canalejas entre ells.

Convé no arrimars'hi.

En Cobian ha anat á visitar els arsenals de la Carraca.

Y al veure lo rutinari de aquella instalació que tants diners costa al Estat y tants disgustos á la patria, no pogué menos qu' exclamar:

—Tost'd este es del siglo XVII.

Preciosa confessió feta per un ministre de la monarquia, qu' en matèries navals y en moltes altres, ens té endarrerits de tres sigles.

Per això som partidaris de que no sols en la Carraca, sino en tot Espanya, s' cambihi de sistema.

S' atribueix al ministre de Hisenda l' propósito de crear una Caixa de ahorros nacional.

Després del agotament del país, que ja no pot ab les feixugues càrregas que se li imposan, crech molt oportuna la creació de una Caixa.

Pero no de ahorros.

Ha de ser una caixa de morts.

Per lo que té de curiós, consigno l' següent episodi, ocorregut á San Sebastián.

Tornava del camp de Ondarreta l' regiment de infanteria de Valencia, y al desfilar pel carrer de Azó, un senyor comensà á donar crits davant de les tropas.

Aquestes seguian impertérritas, sense ferne cas, fins que al fi, colocantse entre les filas, exclama:

—Soldados! Quiero acabar con la odiosa monarquía.

Podrà ser aixís.

Pero en molts cassos de perturbacions del seny, se fa bastant difícil determinar ahont comensa la locura y ahont acaba la rahó.

Ara diuhen qu' encara que l' govern perdi las proximes eleccions municipals, no per això redundarà la derrota en perjudici de la monarquia.

Vostés dirán que aquest desenfado contrasta ab els esforços qu' està fent per guanyarlas á tota costa.

Y jo afegiré que dona probas de ser molt previsor, el que avants de que li fassin el nyanyo, ja s' hi posa l' cataplasme.

Un eco del viatje regi:

«El rey, su hermana y su cuiado han entrado en Estella con algún retraso.»

Tribut pagat á las idées retrògradas de aquella població carlista.

Els carlins que estaven furiosos ab el seu diputat Llorens, per haver aconsellat als seus correligionaris que dispensessin á D. Alfons XIII un' acullida cortés, al final han caygut del burro.

El Sr. Llorens els hi ha ensenyat una carta de Venecia que aixís li ordenava.

Pobres carcundas!

No les queda més recurs que gratarse l' catell. Que ho fassin y s' hi trobarán el tou de llana.

Béns, més que béns...

Alemanya gestiona la adquisició de Fernando Poo, una de las poques miserias que 'ns quedan.

En contra d' això, y per la part que li toca, el govern s' apressura á declarar que farà grans reformas colonizadoras en aquella illa.

De modo que, per ara, no hi ha poot de que se la puleixin.

Això deu ser que Alemanya n' ha ofert massa pochs diners.

Vaya uns, els nostres ministres,

per deixar-se res per vert!

—Viva el rey guapo! —criavan las cigarreras, al pas de la comitiva.

—Viva el rey guapo! —Y, deixant las tagarninas de banda, li tiravan flors y requiebros.

Y això que aquesta fàbrica de Tabacos es á Logronyo. Cointó el dia que vají á visitar las de Andalucía, allí que las donas son més xardorosas y desinvoltas.

Allí se 'l menjaran á petóns.

Per mí, que se 'l menjin...

Esperar que 'ls meus triunfen y pescá un empleo bon: veus'aquí tot el programa del legitim espanyol.

Quan me duguis la robeta, pel carrer t'apala, filla: no m' convé que 'l Gobern s'apiga qu' encare porto camisa.

Las promeses dels ministres son com els nívols d' agost: s' extenen, passan, traspassen, pero juturat! may plou.

L. WAT

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO

1. KARADA.—Pas-to-ra.

2. ANAGRAMA.—Reacció-Creació.

3. TRENCÀ-CLOSÇAS.—La Creu de la Masia.

4. LOGOGRÍFIC.—Albert.

5. GEROGLÍFICH.—Per sabi Séneca.

Han endavant totas ó part de las solucions del número anterior els caballers: Estanislao Viñau, Net, Un petit republicà, Tres partidaris, Un blasquista, J. Ribas, J. Baró, Joan Dormiu, Dos violinistes y Un republicà.

Caballers: E. Doménech, J. Cassi, Joan Catau, Ernesto de V., Un betas y fils, Japet dels Duros y A. Ribas Ll.: Ho celebrén.

Caballers: Andresito, Aguilera, J. P. C., Rampells, Clar y Net, y F. V. R.: Havém rebut els originals, y un milió de gracies.

Caballer: Rasca-Tripas: Pòrtinsols ó envifills; s' ha de veure, avans.—Estanislao Viñau: Si es acceptat sortirà un dia ó altre.—J. Ruiz y Torras: ¡Lladres! —Oilime Tílop: Rebut y veurém de complaurel.—Joan Massó Amilach: Es curta y però dolenta, ademés.—Andrésito: Anirà alçó á LA CAMPANA.—Pepis: No s' hi escarrassí per arri que no 'n treurà res.—J. Costa Pomés: Agrahim la remesa y 'á pendre tanda! —Madurell: Ab molt gust li publicaríam si fos apropiable.—Estorer de la Ronda: Ay, fill meu, es una cosa aquesta que no li puech dir... Quan hi seré ho veuré.—A. B. R.: No fa per nosaltres.—Joaquim Saragó: Massa pastoril.—F. P. V.: Defectuosa.—E. García María: Aixís com no 'ns va fer gracia la d' ells, tampoc ena ne fa questa que 'ns envia.—J. Vidal E.: Es de lo mes elemental que 's lleix.—J. Sirols: No està prou bé.—F. Casals y Bové: Gracias, y endavant.—Un de la fonda del Oro: Las festas de aquest programa resultarán de camama... —Espinal: Aixís també hi dibuixó jo.—W. Goizueta: Están á la seva disposició sella y dibuix, qu' es molt dolent.—Mero S.: Si 's volgés pendre la molestia de cuidar una mica més, arribaría á ser publicable.—Padrí Drapayre: Rebuda la remesa. Totas s' aprofitaran.—M. de C.: Thing you.—Corresponsal, Un gallinaire, P. F. N., B. C., R. T. y R., Una agrupació y Titarru: Las cartas no poden anar per varias rahons.

La República

LÁMINA ALEGÓRICA

propia per ser colocada en Cassinos, Ateneos, Societats y tota classe de Centros democràtics